

Podnikatelky mají vlohy pro vedení týmu i přirozenou kreativitu

Mezi českými podnikateli stále výrazně převládají muži, a to v poměru tři ku jedné. Počty podnikatelek se však pomalu zvyšují ve všech krajích. Sílíci postavení žen v businessu naznačují i poměry ve studentských firmách. Z podnikavých středoškoláků, kteří se zapojují do mezinárodních programů, je 60 % dívek. A pozice ředitelk firem je jim vlastní.

Na podzim 2021 v Česku působilo přes 2,6 miliónu aktivních podnikatelů. Navzdory složitým měsícům v pandemii se jejich počet oproti roku 2020 navýšil o 37 000 (1,4 %). Z 63 % jde o muže, avšak rozdíl se pomalu stírají. Jen za tři čtvrtletí 2021 přibýlo v Česku víc než 11 000 podnikatelek, v posledních pěti letech 43 500, což je 6% nárůst podnikatelek. Za stejné období vzrostly počty podnikajících mužů o 48 000 (3,7% nárůst podnikatelů). Zájem něžného pohlaví o samostatnou výdělečnou činnost je patrný už na středních školách. „Zastoupení dívek ve studentských firmách je v posledních pěti letech většinové, kolem 60–65 %. Při realizaci vlastního podnikání vynikají především v kreativní činnosti, ve výrobě, obchodu a komunikaci, dokážou si zajistit odbyt u zákazníků, ať už v rozsáhlé síti svých známých, nebo při přímém prodeji, kdy umí lidi zaujmout. Celkově bývají proaktivnější a zodpovědnější než chlapci, a díky tomu táhnou celý tým a organizaci firemní činnosti,“ uvedl Martin Smrž, ředitel nevládní organizace JA Czech, která zajišťuje vzdělávací programy na českých školách od roku 1992. Na začátku školního roku si v rámci vyučování se spolužáky založí vlastní firmu, ve které podnikají. V mezinárodním programu JA Studentská firma se pod vedením svých učitelů naučí veškeré náležitosti, které k samostatnému businessu patří – od nápadu přes vznik a vedení firmy po obchod, prodej, marketing,

finanční management i závěrečnou výroční zprávu. Na jaře mají studentské firmy možnost prezentovat své úspěchy na soutěžním veletrhu JA Expo a postoupit do evropského klání. Obsazení dívek a chlapců na vedoucích pozicích bývá ve studentských firmách rovnoměrné. Ředitelky však mají často nadvahy v empatickém přístupu a udržení pozitivního pracovního prostředí. „Na začátku jsem vůbec neplánovala jít do konkurzu na ředitelku firmy, ale spousta mých přátel vyjádřila své přesvědčení, že zrovna já bych byla skvělý kandidát. Řekla bych, že jednou z nejtěžších věcí bylo udělat si z přátel kolegy. Lidi, co jsem znala šest let jako své vrstevníky, jsem najednou měla úkolovat a řídit je. Dobrému chodu firmy snad napomáhám svou formou komunikace. Ke všem problémům a úkolům přistupuji klidně, a dávám tak svým kolegům pocit jistoty, který práci usnadňuje. Všechny tyto zkušenosti mě naučily, jak se chovat a zacházet s rozmanitou skupinou jedinců s jinými zájmy a názory,“ uvedla Lucie Dlouhá, ředitelka studentské firmy Seen z Gymnázia Ostrava-Hrabůvka, která se věnuje výrobě designových reflexních prvků.

Převážně v začátcích podnikání předávají studentům své zkušenosti mentoři – dobrovolníci z firem. Kromě know-how, podpory v nápadech nebo při psaní výroční zprávy jsou častým tématem i vztahy uvnitř firmy nebo s externími dodavateli. „Nešlo mi moc zadávání úkolů, myslala jsem si, že lidé si je vezmou sami, ale nedělo se tak. Naučila jsem se domlouvat se s programátorem, posílat zázilky, vyřizovat e-maily a pracovat v nových počítačových programech, což je jen zlomek toho, co jsem si vyzkoušela. Zažili jsme neshody s tiskárnou, měli jsme problémy ve vzájemné komunikaci, ale zjistila jsem také, v čem jsem dobrá, co mě baví a čemu bych se chtěla věnovat,“ řekla Gabriela Štěpančíková, ředitelka firmy FunnyCom, která v loňském ročníku programu zvítězila v kategorii Leadership Student Award. Její firma vy-

vinula dětskou hru, která učí děti od tří let dobrým návykům a rozvíjí jejich kreativitu.

U mužů a žen v Česku shodně převládají volné živnosti. Muži dominují v řemeslných živnostech, kde jsou zastoupeni až čtyřikrát více než ženy. Ty naopak vévodí vázaným živnostem, ve kterých své mužské protějšky v roce 2021 předčily o zhruba 11 000 osob. Patří sem například služby účetních, masérek, kosmetiček, vychovatelek, ale i projektantek, realitních makléřek nebo restaurátorek. „Studentské firmy, které zakládají dívky, se obvykle zaměřují na ruční výrobu produktů do domácnosti, výrobu textilních produktů, dárkových předmětů, dekorací, přírodních drogerie a kosmetiky, bižuterie, gastronomických dobrot nebo se věnují sociálním a charitativním projektům,“ popsal Martin Smrž.

Počty žen podnikatelek se zvyšují ve všech regionech České republiky. Nejvíce jich je zastoupených tradičně v Praze, následuje jihovýchod, střední Čechy a severovýchod. „Studentské firmy vedené dívkami vznikají napříč celou republikou. Většinou jsou zaměřené na lokální trh nebo pomoc v regionu. Letos máme například pětičlenný dívčí tým Cup of Joy z Kaplice, který vyrábí designové hrnky a pět korun z každého prodaného kusu věnuje na místní charitu pro hendikepované děti. S udržitelným nápadem přišla také firma Botelo z Hradce Králové, ta pod vedením své prezidentky vdechuje druhý život nevratným skleněným lahvám, vyrábí z nich skleničky, vázy, zvonečky a část svého zisku plánuje darovat Člověku v tísní. Zrovna hradecká firma chce pokračovat v činnosti i po ukončení vzdělávacího programu JA Studentská firma. Vždy tomu ale tak nebývá, i tak jsou ale dívky po této zkušenosti sebevědomější, znají své schopnosti a dovednosti, a mají jasnější představu o svém budoucím uplatnění,“ dodal Martin Smrž. (tz)

V tiskové zprávě byla použita data Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR